

Міністерство освіти і науки України
Департамент освіти і науки
Миколаївської обласної військової адміністрації
Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова
Навчально-науковий гуманітарний інститут

МАТЕРІАЛИ

Національний університет
кораблебудування
імені адмірала Макарова

Навчально-науковий
гуманітарний інститут

VIII ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО- ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН

м. Миколаїв
4 квітня 2025

54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України 9,
тел.: +38(0512)42-47-33

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ВІЙСЬКОВОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ФІЛОСОФІЇ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК:
ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ**

Матеріали VIII Всеукраїнської студентської
науково-практичної конференції

4 квітня 2025 року

МИКОЛАЇВ

2025

УДК 1: 3: 001: 8 (062.552)

А 38

Науковий редактор: Людмила Матвієнко, кандидат історичних наук, доцент

Редакційна колегія: Ірина Ворчакова, кандидат політичних наук, доцент;

Оксана Гінкевич, кандидат педагогічних наук, доцент;

Людмила Мухіна, кандидат психологічних наук, доцент;

Оксана Патлайчук, кандидат філософських наук, доцент;

Михайло Федоренко, кандидат історичних наук, доцент;

Ірина Шаповалова, кандидат філософських наук, доцент.

Затверджено Вченою радою НУК

Протокол №4 від 25.04.2025

А 38

Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук: перспективи та виклики: матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції. 4 квітня 2025 року. Миколаїв : НУК ім. адм. Макарова, 2025. 721 с.

У матеріалах конференції подається комплексний аналіз актуальних проблем соціально-гуманітарних наук. Зокрема розглядаються психолого-педагогічні проблеми становлення особистості, осмислюються трансформації та перспективи сучасного соціального і політичного процесу; визначається специфіка дискурсу історії та розвитку регіональних медіа.

Матеріали конференції стануть у пригоді дослідникам соціально-гуманітарних наук, магістрантам, студентам.

УДК 1: 3: 001: 8 (062.552)

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2025

Шановні колеги, студенти!

Від імені оргкомітету та кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії Національного університету імені адмірала Макарова дозвольте висловити щирю вдячність співробітникам, викладачам та здобувачам освіти Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова, Національному університету «Одеська політехніка» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка, Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, Івано-Франківського національного технічного університету у нафти і газу, Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського, Чорноморського національного університету ім. Петра Могили, Херсонського державного університету, Наукового ліцею №3 Полтавської міської ради за активну та постійну участь у проведенні VIII всеукраїнської студентської Науково-практичної конференції: «Актуальні проблеми соціально-гуманітарних наук: перспективи та виклики».

Бажаємо Вам натхнення, внутрішньої стійкості та сили, творчої наснаги та професійних успіхів! Шановні колеги, сподіваємося, що ми і в майбутньому зможемо розвивати нашу співпрацю з метою розвитку студентської науки України!

З повагою завідувач
кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін та філософії

Людмила Матвієнко

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ІСТОРИЧНОЇ НАУКИ В СУЧАСНИХ ВИМІРАХ

Звеліндовська Ю. Р., Матвієнко Л. В. Роль золотарства у козацькій Україні	15
Мінаєв А. І., Матвієнко Л. В. Винахід змінив світ назавжди	19
Фоменко К. А., Матвієнко Л. В. «Німецький Гібралтар» – нереалізований проєкт Адольфа Гітлера.....	22
Остапенко К. А., Гребеньова В. О. Повстання у Кванджу (1980 р.) як крок до корейської демократії	25
Іванов В. А., Федоренко М. О. Політика багатовекторності України 1991-2014 роки. Причини і наслідки	30
Ферцович М. С., Федоренко М. О. Оборона Миколаєва у 2022 році за матеріалами ЗМІ	41
Олейников Є. О., Федоренко М. О. Російська весна, як початок сучасної російсько-української війни	49
Піструй А. С., Побережець Г. С. Історія як інструмент формування національної ідентичності в умовах глобалізації	53
Талюта І. О., Побережець Г. С. Миколаївська конка: втрачені сторінки історії міста	57
Дюміна К. М., Бобіна О. В. Мої переживання Великої Війни.....	60
Луценко І. В., Коваленко О. В. Концепція тоталітаризму: зміст та витоки.	64
Ленець М. В., Зубко О. А. Візуалізація «кам'яної баби» половицького часу з палацу Кочубеїв у Диканьці за допомогою фотограмметрії.....	69
Коч Д. Д., Куриленко Т. В. Миколаїв та Миколаївщина в російсько-українській війні 2014-2024 рр.: стратегічна роль в контексті національної безпеки України.....	72
Яриловець В. В., Буглай Н. М. Перша світова війна як глобальний міжнародний конфлікт.....	76
Медулашвілі Т. К., Буглай Н. М. Зовнішня політика Отто фон Бісмарка в контексті стратегії «реальної політики»	79
Єдин В. В., Буглай Н. М. Повоєнне врегулювання «німецького питання» (1945–1949 рр.).....	83
Балаж А. В., Стахов Б. О., Опря І. А. Ева Перон як символ боротьби за гендерну рівність	87

Кучер А. І., Войнаровський А. В. Заходи по організації комуністичного партизанського руху та підпілля у 1941 р. на території Вінницької області. .	91
Маслянюк Д. П., Войнаровський А. В. Особливості радянської релігійної політики на Вінниччині по завершенню Другої світової війни.....	96
Нежид Д. С., Войнаровський А. В. Боротьба органів державної безпеки УРСР з антирадянськими проявами в 1948 р. на Вінниччині.....	102
Герасименко О. А., Войнаровський А. В. Протиставлення «правильного» радянського українця «ворогам народу» на сторінках журналу «Перець» 1943 – 1956 рр.....	108
Кропивницький Д. І., Жмуд Н. В. Антирелігійна пропаганда на сторінках сатирично-гумористичного журналу «Червоний Перець»: огляд за 1932 рік.....	113
Будниченко Ю. С., Жмуд Н. В. Окупація Червоною армією Східної Польщі в 1939 році: передумови, перебіг, результати	116
Полянська А. С., Жмуд Н. В. Фортеці і замки Поділля XIV – XVII ст.: історіографічний огляд	120
Рябуха О. С., Криворучко О. І. Відновлення податків на теренах УРСР після вигнання нацистів у 1943 -1944 рр.....	123
Вавшко О. А., Федьков О. М. Політична активність українського селянства скрізь призму публікацій початку XX ст.	129
Рога О. О., Войнаровський А. В. Окупація Правобережної України росією в кінці XVIII ст.: індоктринація імперської експансії.....	133
Мукомел В. В., Войнаровський А. В. Джохар Дудаєв – політичний лідер і символ боротьби Ічкерії за суверенітет.....	139
Гранченко М. В. Історія освіти на Миколаївщині в кінці XVIII - на початку XX ст.: аналіз наукових праць з теми дослідження (частина 2).....	145
Стоцька Д. С., Опря І. А. Популізм в ідеології Хуана Домінго Перона.....	148
Білик А. Р., Опря І. А. Симон Болівар і його роль у формуванні незалежних республік Латинської Америки.....	152
Августінова А. М., Опря І. А. Конституційний компроміс: Хартія 1814 року у Франції.....	157
Тарасенко Д. Ю., Жалій Т. В. Використання методу усної історії в освітньому процесі старшої (профільної) школи з предметів історичної та громадянської галузі	161
Єремєєв М. І., Опря І. А. Синкретизм християнства та релігії йоруба в Латинській Америці	165
Сорочинська А. О., Опря І. А. Моральні та етичні принципи кодексу самураїв	169

Мокра В. В., Опря І. А. Вестфальський мир 1648 року та його вплив на Європу	172
Пешков Д. М., Коваленко О. В. Водопостачання навчальних закладів Полтави наприкінці ХІХ – на початку ХХ століття: організаційні та соціальні аспекти	177
Чікан М. В., Лисенко О. Є. Теорія та практика панамериканізму у першій половині ХІХ ст.	181
Бабак А. Ю., Коваленко О. В. Археологія та Агата Крісті	185
Михайлов М. О., Рижева Н. О. Історична ретроспекція середньовічного озброєння в контексті сучасних реалій України	190
Бондар Ю. О. Історіографія промисловості Української РСР у повоєнний період (1946–1965 рр.): теоретико-методологічні засади дослідження	194
Супруненко Р. М., Бабенко Л. Л. В'ячеслав Липинський про Хмельниччину у монографії «Україна на переломі...»	198

РОЗДІЛ ІІ

НОВІ ПАРАДИГМИ ТА НАПРЯМИ ДОСЛІДЖЕНЬ У СУЧАСНІЙ ПОЛІТОЛОГІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ

Ніколаєва О. Ю., Федоренко М. О. Еволюція поглядів на співвідношення політики і моралі від Сократа до Макіавеллі	203
Гозун Є. С., Кравчук О. Ю. Соціологічний аналіз кібербезпеки: вплив соціальних чинників на інформаційну безпеку в сфері публічного управління	207
Орел О. С., Кравчук О. Ю. Соціологічні дослідження в галузі інклюзивної освіти: роль публічного управління у забезпеченні рівного доступу	210
Задера Є. О., Кравчук О. Ю. Комунікаційні бар'єри та колаборативні практики ІТ-спеціалістів в умовах соціальної дистанції: роль публічного управління в епоху цифрової зайнятості	214
Логачов М. В., Кравчук О. Ю. Цифрові трансформації в українських медіа: виклики та можливості для публічного управління	217
Іванов В. А., Кравчук О. Ю. Публічне управління в сучасному суспільстві: виклики та можливості для особистості	220
Дар'єв А. С., Кравчук О. Ю. Цифровізація управління енергохабами: моделі, алгоритми та перспективи розвитку	224
Бреславська К. В., Бобіна О. В. Як я проживаю війну	227
Федоров А. Д., Кравчук О. Ю. Робототехніка як інструмент вдосконалення державних послуг у публічному управлінні	230
Гучек Д. А., Кравчук О. Ю. Використання технологій штучного інтелекту в публічному управлінні для підвищення ефективності та прозорості адміністративних процесів	234

Музика С. Є., Продан Т. Я. Вплив економічних процесів на суспільство .	238
Марунчак А. В., Шаповалова І. В. Проблеми відродження національної культури в Україні	242
Алексєєва А. Ю., Сищенко Д. О., Шаповалова І. В. Пропаганда під час війни в Україні, схеми і маніпуляції суспільною думкою в ЗМІ	247
Кудря А. В., Белосвіт Я. О., Шаповалова І. В. Феномен конформізму – чому люди йдуть за натовпом?.....	252

РОЗДІЛ III

ФІЛОСОФСЬКІ ТА КУЛЬТУРОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

Баришник Ю. М., Патлайчук О. В. Епоха диктатури толерантності у сучасній культурі	256
Козирко О. А., Патлайчук О. В. Межі та об'єктивність наукового пізнання у контексті штучного інтелекту та квантових обчислень	260
Джангиров М. В., Патлайчук О. В. Аналіз глобальних проблем сучасності на прикладі України та можливих шляхів їх вирішення	268
Корзняков О. С., Патлайчук О. В. Аналіз теорії поведінкової економіки як науково-дослідницької програми за методологією І. Лакатоса	272
Баришник Ю. М., Патлайчук О. В. Філософські проблеми квантової механіки	277
Куровський В. В., Патлайчук О. В. Етичні питання в процесі розвитку штучного інтелекту	280
Гунченко О. В., Патлайчук О. В. Феноменологія мистецтва: філософська інтерпретація живопису Поля Сезанна в роботах Моріса Мерло-Понті	284
Єфремова С. О., Патлайчук О. В. Філософія свободи: межі та відповідальність у сучасному світі.....	290
Куровська В. Р., Патлайчук О. В. Інновації та їхній вплив на концепцію антропоцентризму в екології	293
Січкаренко М. А., Патлайчук О. В. Час та буття: екзистенційні виміри людського досвіду	297
Гозун Є. С., Патлайчук О. В. Феноменологія цифрового досвіду: нові виміри людського сприйняття	300
Алексєєва А. Ю., Патлайчук О. В. Концепт «надлюдини» Фрідріха Ніцше у сучасному світі.....	304
Сищенко Д. О., Патлайчук О. В. Вплив концепції Ніцше про надлюдину на сучасний кінематограф на прикладі фільмів серії Джокер ...	308
Зайцев О. В., Патлайчук О. В. Поняття "ікігай" як сенсу життя: порівняння з європейськими пошуками сенсу життя	312

Форсова Д. А., Патлайчук О. В. Як побороти стрес за допомогою давньогрецької філософії.....	317
Куйбар В. В., Патлайчук О. В. Вплив штучного інтелекту на сучасну світову культуру.....	320
Біда В. М., Куриленко Т. В. Свобода як цінність	323
Чернега О. Д., Куриленко Т. В. Природа свідомості: дихотомія розуму та тіла	327
Ряжських О. В., Патлайчук О. В. Віртуальна реальність: перспективи та небезпеки.....	330
Говера Л. М., Скальська Д. М. Філософсько-естетичні засади арт-практики	333
Федорчук О. О., Глушко Т. П. Мнемонічні практики в період Середніх віків (крізь призму спадщини А. Блаженного та Ф. Аквінського)	336
Глатковська А. В., Патлайчук О. В. Постправда як інструмент російської пропаганди в TikTok	340
Шинкаренко А. А., Патлайчук О. В. Етичні проблеми науки	345
Шоп Т. В., Дем'яненко Н. М. Особливості формування суб'єкт-суб'єктних відносин у контексті інноваційної освіти	349
Мельникова О. Є., Ступак О. П. «Антропоцентричність» алгоритмічної упередженості у штучному інтелекті	353
Мельниченко О. Ю., Патлайчук О. В. Загрози, тренди та фінансові моделі сучасних Українських медіа	359
Губкін Р. А., Сонечко О. С. Соціальна реабілітація спортсменів-інвалідів в умовах воєнного стану: роль спеціалізованих центрів та спортивних ініціатив.....	363
Кісаров-Дагнер О. Л., Сонечко О. С. Цифрова культура та її вплив на соціальні взаємодії.....	367
Зайцев А. М., Сонечко О. С. Феномен культури скасування та його вплив на суспільство	371
Крилова Н. М., Куриленко Т. В. Людина в сучасному соціальному просторі: інформаційно-комунікаційний аспект	375
Дар'єв А. С., Ступак О. П. Співдія зі штучним інтелектом: етична перспектива	379
Дегтярьова О. А., Камєнсков А. О., Ступак О. П. Самостійна робота студентів ЗВО як засіб формування професійної компетентності	383
Пушкар Д. Р., Куриленко Т. В. Віртуальна реальність та її вплив на життя людини	387
Рижик В. В., Ступак О. П. Постмодернізм у сфері філософії права.....	391

Бойченко Т. В., Продан В. О., Ступак О. П. Трактат І. Канта «До вічного миру» в контексті соціально-політичних викликів сучасності	395
Авраменко Г. С., Василько І. Ю., Ступак О. П. Етичні аспекти використання штучного інтелекту у вищій освіті	399
Горошок О. С., Куриленко Т. В. Феномен волонтерства: ціннісний вимір	404
Бінківська К. Р., Хрипко С. А. Феномен жіночої свободи: між соціальними конструкціями та екзистенційним вибором.....	407
Бантис Є. М., Хрипко С. А. Феномен соціальних та гендерних ролей: між суспільними очікуваннями та індивідуальним вибором	410
Бурдак А. М., Хрипко С. А. Соціальні мережі як інструмент маніпуляції суспільною свідомістю: теоретичний огляд VS цінності практичного дослідження	413
Лукандій З., Хрипко С. А. Платонівська концепція добра і зла: подорож до світу ідей	416
Заріфі З. Н., Ломачинська І. М. Вплив ісламського тероризму на міжнародні відносини та глобальну безпеку	423
Алексєнко О., Ломачинська І. М. Вплив Ягеллонської ідеї на релігійно-культурні процеси України.....	427
Донець О., Ломачинська І. М. Релігійно-філософський синкретизм духовних практик дзен-буддизму та християнства.....	432
Дейнега Є., Ломачинська І. М. Етноментальні чинники сучасної української релігійної освіти	437
Сліпчук І., Ломачинська І. М. Релігійність як технологія впливу на виборця в політичних кампаніях	442
Лішнянський Р., Ломачинська І. М. Становлення ідей справедливої війни в християнській думці епохи Середньовіччя	447
Ломачинський Б., Горбань О. В. Світоглядні виклики соціальних мереж	452
Гончаренко А. Р., Шульгіна Д. Г., Шаповалова І. В. Матеріалізм та ідеалізм: що є первинним - матерія чи свідомість?.....	457
Грасман К. М., Шаповалова І. В. Смертна кара: етичні аргументи «за» і «проти»	461
Ісмаїлова А. Ш., Шаповалова І. В. Свобода і відповідальність у філософських працях П. Ван Інвагена	465
Гембицький Г. Д., Шаповалова І. В. Філософія як спосіб пізнання світу	469

РОЗДІЛ IV

УКРАЇНСЬКІ МЕДІА: СУЧАСНІ ТРЕНДИ, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Доргаліс М. М., Куриленко Т. В. Українські медіа: сучасні тренди, проблеми та перспективи.....	473
Хабуденко А. Д., Сонечко О. С. Фейкові новини та інформаційні маніпуляції в українському медіапросторі	477
Кучеренко К. К., Філатова О. С. Вплив соціальних мереж на сучасний медіапростір	481

РОЗДІЛ V

ПСИХОЛОГІЧНІ СТУДІЇ: ПОШУК ВІДПОВІДЕЙ НА ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Дюміна К. М., Бобіна О. В. Українка в американському коледжі	485
Крутцов А. Ю., Карсканова С. В. Психологічні підходи до розуміння феномену самотності	489
Білінський Р. Р., Мухіна Л. М. Синдром вигорання в Японії у психологічному контексті.....	492
Мельник А. С., Мухіна Л. М. Вплив соціальних мереж на самооцінку та розвиток особистості	495
Огаренко А. В., Мухіна Л. М. Вплив вимушеної еміграції на психоемоційний стан людини	498
Чернетинська К. Ю., Мухіна Л. М. Соціально-психологічні фактори, що впливають на адаптацію студентів до навчання у вищому навчальному закладі	501
Антипченко В. А., Мухіна Л. М. Поняття конфлікту та його основні характеристики	505
Чабаненко В. В., Мухіна Л. М. Психологічні аспекти впливу соціальних мереж на особистість	508
Шуляр К. Г., Мухіна Л. М. Психологічна допомога молодшим школярам, які пережили психотравмуючу ситуацію таку, як війна	512
Письменна А. Б., Крапива М. С. Психологічні особливості адиктивної поведінки в юнацькому віці	515
Білоус С. Л., Шевченко А. Ф. Психологічні аспекти готовності особистості до професійної самореалізації в умовах сьогодення	519
Дорошенко-Громошняк А. С., Яблонський А. І. Психологічні особливості конфліктів в сучасній сім'ї	524
Прийма О. М., Карсканова С. В. Психологічна сепарація та стиль батьківського виховання.....	528

Баліка А. В., Чугуєва І. Є. Особливості нейродіагностики постінсультних хворих та їх реабілітація	532
Коваль А. А., Чугуєва І. Є. Реабілітація дітей з посттравматичним стресовим розладом	536
Коцубальська Л. С., Чугуєва І. Є. Особливості посттравматичного стресового розладу у військових.....	540
Лебедєв Г. В., Чугуєва І. Є. Емоційна сфера особистості що проживає на території активних бойових дій.....	545
Піскун Н. Г., Рогальська-Яблонська І. П. Основні напрями розвитку емоційно-почуттєвої сфери дитини дошкільного віку.....	548
Брятко А. Ф., Чугуєва І. Є. Вплив засобів масової інформації на тривожність під час війни.....	552
Борсукевич В. В., Білюк О. Г. ПТСР у дітей, які пережили психотравмуючі події	555
Волкожа Л. С., Карсканова С. В. Особливості агресивних реакцій у сучасних молодших школярів	559
Гордієнко Д. О., Мухіна Л. М. Вплив темпераменту на поведінку особистості	564
Комарницька М.Д., Василенко М.С., Мухіна Л. М. Дім, який будуємо ми: життя після переселення	567
Пилипчук Є. І., Яблонський А. І. Психологічні особливості осіб з адиктивною поведінкою	571
Болдарєв Б. С., Ларченко І. В. Психологічні аспекти формування особистості спортсменів у фехтуванні.....	575
Макогон Г. О., Ларченко І. В. Формування соціально–психологічного іміджу сучасного керівника	580
Матвієнко А. М., Ларченко І. В. Психологічні стратегії подолання стресу українців в Чехії в умовах вимушеної міграції.....	585
Волошина Л. В., Ларченко І. В. Психологічні особливості проектування життєвих перспектив майбутніх психологів.....	589
Бережник О. В., Ларченко І. В. Ефективність групової терапії у стабілізації психоемоційного стану студентської молоді.....	594
Сінченко В. М., Ларченко І. В. Психологічні чинники емоційного вигорання волонтерів у кризових ситуаціях.....	598
Павленко К. М., Ларченко І. В. Когнітивна продуктивність студентів в умовах хронічного стресу теоретичний аналіз та наукові підходи	603
Левда З. А., Ларченко І. В. Подолання негативної самооцінки у юнацькому віці психологічні аспекти.....	608

Мацик М. О., Мухіна Л. М. Емоційний інтелект як чинник запобігання професійному вигоранню	613
Джафарова Р. І., Мухіна Л. М. Особливості та методи зниження стресу у школярів	617
Кулик Л. В., Рогальська-Яблонська І. П. Прокрастинація як психологічна проблема у професійному середовищі.....	620
Рудзінська Н., Куриленко Т. В. Психологічна реабілітація дітей у воєнний час засобами природотерапії	624
Задера Є. О., Куриленко Т. В. Пошук сенсу життя в сучасному світі.....	628
Семенів Ю. П., Куриленко Т. В. Використання природотерапії у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами: психолого-педагогічний та соціально-філософський вимір	632
Подопрігора К. С., Марущак О. В. Соціально-психологічні чинники дружби дітей у молодшому шкільному та підлітковому віці	636
Найдьонова І. О., Марущак О. В. Психологічні особливості формування та розвитку соціально-комунікативних умінь та навичок у дитини з розладами аутичного спектру	639
Демкова Н. Ю., Рогальська-Яблонська І. П. Психологічний супровід процесу адаптації дітей шестирічного віку до навчальної діяльності	643
Іщенко Я. П., Ларченко І. В. Психологічні особливості когнітивного функціонування осіб у зонах бойових дій	646
Сугакова П. В., Сонечко О. С. Психологічні виклики сучасності	651
Луценко О. О., Сонечко О. С. Психологічний стан спортсменів у воєнний час: проблеми та шляхи їх подолання	654
Українець Л. В., Карсканова С. В. Усвідомлення життєвого шляху як фактор особистісного зростання	657
Попович В. О., Старченко А. В. Неповна сім'я як фактор ризику низької самооцінки та підвищеної тривожності у дітей молодшого шкільного віку	662
Афанасьєва Т. О., Рогальська-Яблонська І. П. Формування у дітей дошкільного віку нормативної поведінки в ігровій діяльності	667
Дігтяренко В. Ю., Литвиненко І. С. Розвиток саморефлексії як механізм ефективної самодопомоги особистості	671
Мочалова О. Особливості роботи психологів в дошкільних закладах з гіперактивними дітьми.....	674
Малюженко М. В., Литвиненко І. С. Розвиток резилентності у дітей молодшого шкільного віку як властивості особистості	677
Полякова А. О., Філатова О. С. Вплив сучасних медіа на свідомість і поведінку	680

Гончарова О. О., Литвиненко І. С. Деякі аспекти професійного вигорання у працівників гуманітарної сфери в контексті розвитку їхньої особистості ...	685
Малішевський С.М., Литвиненко І. С. Превенція депресії у людей похилого віку, в умовах війни	690
Корнієнко В. А., Олексюк О. М. Вплив військової служби на особистість.....	693
Новацький А. М., Рогальська-Яблонська І.П. Гіперактивність дитини дошкільного віку як психолого-педагогічна проблема.....	697
Кухарчук І. О., Бобіна О. В. Нескінченний лютий: психологічні виклики війни	701
Панченко І. С., Мухіна Л. М. Психологічні особливості особистісного зростання підлітків	705

РОЗДІЛ VI

ТРЕНДИ ТРАДИЦІЙНИХ І МАРГІНАЛЬНИХ ГАЛУЗЕЙ МОВОЗНАВСТВА

Литвинова А. Д., Ворчакова І. Є. Вплив латини на юридичний дискурс та її переклад у сучасному праві	708
Фоменко К. А., Ворчакова І. Є. Залежність використання cockney accent та posh accent від соціального статусу носія мови	714
Гаврилюк О. О., Марущак О. В. Маргінальні сфери сучасної лексикології: методичні підходи до вивчення неологізмів у курсі етнолінгвістики	717

Олейников Є. О.

група 2144,

Навчально-науковий інститут комп'ютерних наук та управління проектами

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Миколаїв, Україна

evgenol5566@gmail.com

Федоренко М. О.

кандидат історичних наук, доцент кафедри

соціально-гуманітарних дисциплін та філософії

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

Миколаїв, Україна

mykhailo.fedorenko@nuos.edu.ua

Російська весна, як початок сучасної російсько-української війни

У доповіді розглянуто події «Російської весни» 2014 року, які стали початком гібридної агресії Росії проти України. Окреслено, як зміна влади в Україні після Революції Гідності спричинила активізацію проросійських виступів на сході та півдні країни. Проаналізовано анексію Криму, захоплення адміністративних будівель на Донбасі та підтримку Росією сепаратистів через пропаганду, диверсії та військову допомогу. Відзначено також зусилля України щодо збереження територіальної цілісності та отримання міжнародної підтримки.

Ключові слова: Революція Гідності, Російська весна, народний протест, державний переворот, «фашистський режим», зелені чоловічки, референдум, анексія Криму.

Події весни 2014 року стали переломним моментом для України, яка після Революції Гідності опинилася перед новими викликами. Зміна влади, внутрішня нестабільність і прагнення включення до європейських структур викликали активну протидію з боку Російської Федерації, що реалізувалося у формі гібридної агресії. Її першим етапом стала так звана «Російська весна» – організована Кремлем кампанія, спрямована на дестабілізацію ситуації у південних і східних регіонах України.

Термін «Російська весна» з'явився у російському інформаційному просторі на позначення масових проросійських виступів у південних та східних областях.

Кремль позиціонував ці події як «народний протест» проти «державного перевороту» в Києві, однак насправді вони були добре спланованою операцією із залученням російських спецслужб та пропагандистських медіа [2].

Основною пропагандистською ідеєю стала теза про «захист російськомовного населення», яке нібито зазнавало утисків з боку нової української влади. Російські медіа поширювали фейки про «фашистський режим» у Києві, а в самих містах проросійські активісти організовували захоплення адміністративних будівель та сутички з правоохоронцями. Ці події супроводжувалися великою інформаційною кампанією, яка не лише вводила в оману місцеве населення, а й формувала виправдання для подальшої військової агресії [2].

Після втечі Віктора Януковича Україна вступила в період політичної нестабільності. Формування нового уряду відбувалося в умовах гострої кризи, а державні органи, ослаблені роками корупції, виявилися вразливими перед зовнішнім втручанням. У цей момент Кремль активізував свої зусилля, використовуючи проросійські сили в Україні для розхитування ситуації. Зокрема, у Криму проросійські пропагандисти організували мітинги, спрямовані на дискредитацію нової української влади. Водночас підрозділи російського спецназу почали підготовку до анексії півострова. На Донбасі проросійські рухи також посилили свою активність, спираючись на підтримку місцевих еліт, пов'язаних із Кремлем.

Україна, прагнучи закріпити свій проєвропейський курс, заявила про намір прискорити вступ до Європейського Союзу. Це викликало ще більшу агресію з боку Росії, яка розглядала Україну як частину своєї сфери впливу. Кремль розпочав реалізацію плану, спрямованого на зрив українського європейського вибору шляхом створення постійного джерела нестабільності на її території [3].

У міру того як ситуація загострювалася, Росія перейшла від інформаційної війни до безпосереднього військового втручання. Під виглядом «народного протесту» на територію України почали проникати російські диверсійні групи, які координували дії бойовиків і постачали їм зброю. Вже тоді стало очевидним, що кінцевою метою цих дій було не лише створення хаосу, а й захоплення українських територій [2].

Першим відкритим проявом військової агресії стала анексія Криму. Російські війська без розпізнавальних знаків – так звані «зелені чоловічки» – зайняли стратегічні об'єкти, блокували українські військові частини та встановили контроль над адміністрацією півострова. Під дулами автоматів був проведений незаконний «референдум», результати якого не визнала жодна демократична країна світу [1][2].

На тлі цих подій розпочався новий етап агресії – бойові дії на Донбасі.

Навесні 2014 року у Донецькій і Луганській областях відбулося захоплення адміністративних будівель, проголошення так званих «ДНР» і «ЛНР» та подальше формування незаконних збройних угруповань. Російська влада продовжувала стверджувати, що це «народне повстання», проте численні факти доводили її безпосередню причетність.

Росія не лише постачала бойовикам зброю та фінансування, а й направляла на Донбас кадрових військових під виглядом «добровольців». Водночас активно використовувалися методи гібридної війни: інформаційні кампанії, диверсії, кібератаки та економічний тиск [1].

Таким чином, події «Російської весни» стали лише першим етапом масштабної гібридної війни, яка триває вже понад десять років. Починаючи з інформаційної кампанії, Кремль поступово перейшов до військових методів, спочатку анексувавши Крим, а потім розв'язавши війну на Донбасі. Україна, попри втрати, змогла дати відсіч агресору, мобілізувати свої збройні сили та отримати підтримку міжнародної спільноти. Однак боротьба за територіальну цілісність і незалежність триває, а виклики, породжені подіями 2014 року, залишаються актуальними і сьогодні.

Список використаних джерел

1. Різник С. В. Окупація й анексія Криму. Енциклопедія Сучасної України / ред. І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк. – Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – 24 т.
2. Вторгнення, анексія і гібридна війна. 5 років «російській весні» URL: <https://www.istpravda.com.ua/articles/5c94c811e60f4/> (дата звернення 06.03.2025)
3. Україна — ЄС: яким є шлях до євроінтеграції. URL: <https://esu.com.ua/article-74519> (дата звернення 10.03.2025).

Oleinykov Y. O.

group 2144,

Educational and scientific institute of computer science and project management

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Mykolaiv, Ukraine

evgenol5566@gmail.com

Fedorenko M. O.

Candidate of Historical Sciences, Assistant Professor

Admiral Makarov National University of Shipbuilding

Mykolaiv, Ukraine

mykhailo.fedorenko@nuos.edu.ua

Russian Spring as the Beginning of the Modern Russian-Ukrainian War

The report analyzes the events of the «Russian Spring» of 2014, which marked the beginning of Russia's hybrid aggression against Ukraine. It outlines how the change of power in Ukraine after the Revolution of Dignity led to the intensification of pro-Russian protests in the east and south of the country. The annexation of Crimea, the seizure of administrative buildings in Donbas, and Russia's support for separatists through propaganda, sabotage, and military assistance are analyzed. Ukraine's efforts to preserve its territorial integrity and gain international support are also highlighted.

Keywords: Revolution of Dignity, Russian Spring, popular protest, coup d'état, «fascist regime», little green men, referendum, annexation of Crimea.

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ НАУК:
ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ**

Матеріали VIII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції

4 квітня 2025 року

Відповідальність за достовірність фактів, цитат та інших відомостей несуть
автори публікацій

Науковий редактор:

канд. іст. наук, доцент Людмила Матвієнко

Технічний редактор:

Юлія Сергієва